

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL,

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 22, Novemberben 1788.

Hazánkbéli elegyes Tudósítások.

Nagy Károlyból iratik, hogy minekutánna a' Nagy-Váradai Oláh Püspök Darabont Ignátz Ur, ezen folyó esztendőben Augustusnak 27-dikén a F. Helytartó Tanáts előtt a' maga hivataljával járó búzgó-kötelelségét hitével petsétlelte volna meg, a' maga Papi-Kerületét fel-járni és meg-visgálni, leg-ottan meg-indulván, az *Isteni és Felebaráti Szeretetről*, a' Királyhoz való hivséges engedelmségről és más erköltset jobbittható dolgokról napjában sokszor kétszer is maga személlyesen Prédikállott;

a' honnan a' Népek szeretetét annyira meg-is nyerte, hogy már két Helységek, mellyek ennek elötte nem az ő Püspöksége alatt valának, magokat *Pópájokkal* edgyütt önként keze alá ajánlották. Mint Erdélyi *Vicarius Generális*, itt-is a' Gyülekezetek vizsgálásakor, a' szélbéli Oláh katonaságot a' Haza és az Ország' Fejedelméhez való hűségre hathatósan inti és ösztönözi vala, valamint mostonában-is a' Nagy-Váradi beteg és sebben fekvő katonák' házárt minden-nap szorgalmatoson járja, azokat vizsgálja és vizsgálta. — Illyennek két (szóll a' Tudósító) 's kellett volna más Oláh Püspököknek és Pópáknak-is lenni, így a' Nemzet nem volna most a' Haza, egész Europa és a' Fejedlem előtt feketé szénnel fel-irva.

Azt irtuk vala, némely Tudósítások után, hogy még egynéhány Magyar Húszár Regimentek fogának fel-állíttatni, minthogy a' mindenkori és minden-napi szemmel-látott taposztatás bizonyítja, hogy a' Török 's akár-mely háboruban-is ezek azok a' Vitéz *Prokátorok*, kik a' *Márs Forumára* jutott *Ferek* mellett leg-rövidebben és bőltebben tudnak *allegálni*; de ezen Tudósításnak már most bővebben végire menvén, úgy találjuk, hogy csak a' Regimenteket szaporítják egy-egy Divízióval, mellyeknek szaporításokra már Népet-is kezdettenek a' Magyar-gyalog-fergekből választani — hanem — egy bizonyos Német-orzági Hertzegről hírlelik, hogy egy Magyar Húszár Regimentnek maga költségén való fel-állíttatását ajánlotta volna ő Felségének; de fel-állítja-e, vagy nem? nem bizonyos; mert Zemplénben nagyon bekészségről kezdettenek beszélni, a' nola

noha a' leg-nagyobb Tábori-szállás itt lesz — és némelyek' itélete-szerint a' bőr-bundás katonák-is itt fognak még a' télen valamit próbálni. — A' Békesség a' Hazafiaknak leg-drágább kintsek; de csak várakozzunk még ezen kellemetes hangú hirnek kitrombitálásával egy keveset; mert megszűnne kezdődött ezen háborúnak indító oka, a' honnan megszűnne-is fog a' környül-állások-szerint végezödni. Londonból egy éjjel nappal sebesen jött Kurir érkezék-meg a' mi ott lévő Követünk Báró Revitzki Ur-tól a' napokban Bétsbe, melynek magával hozott Levele annál többet jelent, mennél nagyobb sietséggel küldék ö Felsege után — rövid nap hallunk valamit; mert a' mint egy Varsói éppen tegnap előtt Bétsbe érkezett különönös Tudóftás erősíti, annyira ment Lengyel-országban a' dolog, hogy a' Királynak az úttobbat Ország-gyűléséből el-kellették azért távozni, hogy az Orosz Udvar mellett fog vala, holott az egész Ország' Nagygyainak és Nemeseinek Pruszszia hever a' fejében — és ezen Levél-szerént, mennek a' Pruszszus katonák a' Lengyel-orzági szélekre; de ezeket ohajtással várják a' Lengyelek; mely ha így vagyon, még más mególdozhatatlan bogjai-is lesznek a' békességnek, melyeket szükséges lesz kardal-el-vágni. — Minden F. Tsáfzari és Királyi fizetéssel élő Pólgári-társaságbéli Tisztviselőknek, Penziónistáknak, Profeszoroknak s. t. ezttendeji fizetésekből a' hadi-ufora; u. m. 300 n. fortól fogva 600-ig 5-száztól; 1000-ig 7-száztól; ettől-fogva 2000-ig 10; ettől 4000-ig 12; és a' nagyobb fizetésüektől 15 száztól, már 1-ső Novem-

bertől fogva el-kezdődött ; a' mint erről már tetetünk vala jelentést.

Sirmiából azt írják : „ Valami a' mi fő Tábori szállásunkhoz tartozik , mind azt költöztetik *Péterváradra , Ujj-Palánkára és Futakra.* — A' Lovas Seregnek Vezére *G. Kinszki* Urnál leszen a' *Bánáthban és Sirmiában* lévő népnak Vezérsége. Innen 8 Német Batalionak indulnak Budán keresztül Téli-szállásra — és Zemlinben a' fő hadi-szálláson 3-dikán ezen hónapnak következő rang' lépések tetetének közönségessé :

F. M. L. Barkó, a' Lovas-seregnek fő Vozérévé tetetett. — A' *Durlaoh* Sergebéli Obester *Szenitz* a' a' *Péterváradi* Ispotályoknál lévő Generál *Schmidfeld* Ur mellé segittségül adatott — és Obester *Kálnoki* megyen innen Erdélybe a' Székelyekhez szolgálni. — *Ferdinánd* fő Hertzeg Magyar-gyalog-sergebéli Obester *Merfits* Ur, Generálmájori rangal nyugodalomba tetetett; és Obestlájdinánt *Otskai* Obesterré lett, és az alsóbb Tiszt mozdulások-is ezen Seregnél maradtak. — A' *Gréfen* Húfzár Sergénéél Generálmájorrá lett *Ottó* Ur, helyében lett Obester *Bortet* Ur, *G. Fesztetits* Obestlájdinánt, *Skaritza* első Májor. — Obestlájdinánt *B. Barkó* az *Erdödi* Húfzár Sergének Obestere lett. *Képiró* Ur pedig a' *B. Barkó* Sergéhez tetetett által Obesternek.

A' *Tóth-ország*ból jött Levelek-szerint *Novindl* 2 Batalion, *Dabitzándl* pedig egy marad, és a' többi Népség innen-is Téli-szállásra takaradik; noha itt az a' hire, hogy a' *Travniki* Balsa a' Diványtól olly feleletet vett legyen, hogy a' télen vagy

Norit és *Dubitzát* vissza-vége, vagy a' maga fejét Konstantinápolyba küldje; de ebből annál kevesebb fog lenni, mennél bizonyosabb az, hogy még eddig ezen Bassának csak 30-ezerből álló Serge van — ha csak ezután nem gyülekeznek. — Azt az edgyet bizonyosnak írják a' Bánátból, hogy a' Törököknek el-menetelek után azoknak helyekre költözött Népünk, mind katonáink, mind lakósaink közzül igen sokon le-betegedtenek.

A' közelebb érkezett Konstantinápolyi hírek-szerint a' Divány kemény parantsolatot adott minden Európában lévő Tartományaiban lévő Kormányzóinak, hogy mindennek, valaki csak fegyvert foghat, fegyvert adjanak, hogy nem csak a' Nagy Vezérnek el-tsepegett Táborát pótolhassák-ki, hanem még egy más Vezér alatt uj Tábort állithassanak, mellyel a' Német Császár ellen való hadat annál nagyobb erővel folytathassák. Az efféle parantsolatok tselekezik azt, hogy a' *Roméliában* és *Macedoniában* találtató fegyvert fogható Nép kezd minden-felé menni, a' merre a' szemével lát, hogy ezen közönséges fegyver fogást el-kerülhesse. — Minden idegen Követek és Ministerek között leg-nagyobb be-tületben tartatik most Konstantinápolyban a' *Svéd* Követ, ki ottan ottan nagy ajándékokot vészen a' *Szultántól*; de meg-is érdemli; mert noha késén kezdett *Svéd*-ország a' maga *Orosz*-országgal való háborgásához; de még-is szemmel látható segítségére vala annak — mert ha e' nem történt volna, az *Orosz* hajós Sereg bizonyoson adó-fizetés alá vette volna az *Archipelágusban* lévő Szigetet, és a' fő

Városba 's a' Török Táborhoz való élés vitelt meg, akadályoztatván, a' *Portának* véghetetlen nagy gátot kötött volna. Hertzeg *Potemkin* és *Feldmarfall Románzov* hatalmasobbak lettenek volna — és a' *Porta* sokkal többet vesztett volna ebben az esztendőben, mint a' mint vesztett.

Pest: — „Még Okt. utólja-felé érkeztenek vala meg ö Felségének ide 23 *Paripái*, és minden óráu érkezö-félben vagynak 230 *Tábori* lovai és *Öszvérei*, mellyek itt fognak telelni. Az ö Felsége szá-mára-is mind *Pestien*, mind *Budán* kész a' szállás; de ma, vagy holnap *Bétsbe* fog bizonyoson meg-érkezni — és még azután tudjuk-meg hol fog ö Fel-sége telelni; mert sok helyt készitik a' szállást. — *Feldmarfal Lászinak* némely *Tábori* magával volt tselédjei visszajöttek *Bétsbe*, és azt hirtelik — igaz é vagy nem? — nem tudjuk, hogy maga már *Grosz-ország*-felé útban volna. — Azt-is olvassuk né-mely *Leyelekből*, hogy *F. M. Lászi* nyilván jelentette volna, hogy a' tsalfa lárma miatt esett visszahúzódásokkor a' miéjnknek, valami kárt a' *Tisz* tek vallottanak, annak felét meg-fogná maga fordítani, feléről pedig fogna ö Felségével beszélni. — Itt *Bétsben* még most közdették az ujjanon öntött 3 fontos gollyóbilokat halmokba rakni a' *Vár Sántzában*, az el-hordottaknak helyére, és ugyan itt a' *Sántzban* az ágyuk körül lévő munka szintén úgy foly, mint ennek-elötte. Egynéhány 1000 új ágyukat lehet itten szemlélni az el-hordottaknak helyén, és most-is minden-nap ujjobbakat ujjobbakat rakogatnak-ki; mivel a' *Vulkánus* tselédji éjjel nap-

pal dolgoznak. A' Rékluták szintén úgy hordotnak-
bé ide szüntelen, mint ennek-előtte — és azt-is ir-
ják 's beszélik minden-felé, hogy a' télen még 60-
ezer ujj katonáknak kelletik fegyverbe öltözni, hogy
a' jövő Tavaszszal annál jobb móddal hozzá kezd-
hessenek a' *szomorú-játékhoz*, melynek *Theátruma*
Belgrád körül fog-lenni — azonban, mi irjuk a' je-
len-való hireket, itélünk a' környül-állásokból — 's
hát ha majd csak el-bámúlunk — mit végeztek egy
pertzentés alatt az Égben — noha az Europai kör-
nyül-állások egy meg-fejthetetlen (*Chaos*) zürzavar-
hoz hasonlók — melynek egyedül *Neptunus* a' Ten-
gerek' Istene az oka — mindenik Europai Fejede-
lem itt kívánna halászni.

Külső-országi Tudósítások.

A' *Varşói* Tudósítás-szerint *Románzov* sebess út-
ban vagyou az úgy nevezett *Szadanaikói* folyó-víz-
felé. — *Potemkin* még-is ostromolja *Otzakov* Várát,
mely mind pénzel, mind éléssel úgy meg-van rak-
va, az ujjabb *Levelek*-szerint, hogy ez-tendeig-is az
éhség fel-adásra nem kényszeritheti őket. Az Oro-
szok részéről pedig itten bajos az élés dolga. Kivált
a' lovaknak már nem igen lévén mit falatozni, a'
Lovas-Seregnek nagyobb részét innen el-küldötte
Potemkin más-felé, és magát *Otzakov* Vára előtt
földbe ásta a' gyalagokkal, hogy az idő mostoha-
ságát könnyebben álhassa — és még az Oroszok
ittén el-nem foglalhatták azokat a' Vár körül ke-
resztül kőfűl áfott Sántzokat, mellyeket ama hires
Frantzia *In'finér là Fitte* mesterségesen áfatott vala.

Ezen Sántzokba bé-zárta az *Otzakovi* Basa az emberi Nemzet mosdotlanabb részének szemét dombját; az az: mind azokat a' zenebonáskadó Pártütöket, Tólvajokat és más gonofz-tévöket; kiktől magais szüntelen félelemben vala, azért; hogy a' tormából mézet sajtólhassan. Ezen gonofztévök vad Sergét igen mesterségesen tsalta vala-bé a' Basa a' Sántzokba; de már most, minekutánna benn vagynak, kéntelennitetnek szükségből *virtust* tselekedni; mert látják, hogy szemben az ellenség, kikkel viaskodhatnak, hátúlról pedig az *Otzakov* Vára fokúra ki-szegzett ágyuk vagynak; melyek által, ha pártot ütnének, el-kellenék veszniek. Azt írják, hogy ezen hadimestersége a' Basának olly Vitéz katonákká tette ezen gyülevész vad Népet, hogy a' Várnak általmazásában igen nagy segítséggel vagynak.

A' Konstantinápolyban lévő Anglus Követ nem régiben jelentette a' maga Udvarának, hogy ő, a' Frantzia Követtel edgyütt, más' (*Projectum*) javasoló módot-is terjesztett a' Divány' elejibe, mely szerint a' Porta és a' 2 Tsászári Udvarok között a' békekséget helyre állithassa, de a' Diványtól ezt a' feleletet vette, hogy ő meg-változhatatlanul megmarad a' maga előbbeni fel-tételeinél, és más módon még-tsak meg-sem halgatja a' javallást, hogy t. i. *Krim* Orofz-orfzágnak adassék által, és hogy a' N. Tsászárnak tsak leg-kisebb Tartománnyal közzül-is valamit által engedjen, a' honnan — Ezen két Követeknek tsak a' közönséges tsatáknak elvégzése után lészzen hát e'szerint módjok abban, hogy a' Portát békekségre ösztönözhessek. — Az-iz

mondatik, hogy *Párisban* egy Követek' gyűlése tartatnék, az az: Azoknak az Udvaraknak Követjei, kik a' békeiség' munkájában közben-járók, öfzvegyülnének, és abban fognának munkálódni, hogy a' Békeiséget egész Európában helyre állítsák. A' mondatik, hogy ezt leg-előbb-is a' Frantzia Udvar javasolta, és az Anglus Udvar leg-ottan jóvá-hagyta volna. — Minekutánna az Anglus Udvar a' *Dánus* és *Svéd* Udvarok közt való villongást meg-tudta, leg-ottan egy maga szándékát ki-nyilatkoztató Levelet küldött *Koppenhágába* és *Svéd-országba* a' maga Követjéhez *Elliothoz*, mellyben jelentette, hogy ő ezen háborus környül-állalokban meg-edgyezőleg fogna munkálódni a' Pruszszus Udvarral — és ennek már tudokra adott szándékában meg-edgyezett volna. Mi lesz belőle? — midőn a' Pruszszus szándékát jelentő Levelet Oktob. 22-dikén a' *Dánus* Király' kezébe adák, (az eredeti Levélben hofszabban; de itt egy rövid Summában) tsak azt felelé:

„ A' *F. Dániai* Király, kinek a' *Londoni* és
 „ *Berlini* Udvarokkal való barátsága és békeisége
 „ szintén olly kedves, mint az ő régi és esmeretes
 „ szövetsége és frigye Orosz-országgal; igen örömeft
 „ engedelmeskedik ezen két egy értelmén lévő Ud-
 „ varnak, és a' Svédok földére bé-lépett, Oroszokat
 „ segítő, Sergét leg-ottan visszavonnyá. „ Nem-tsak
 „ a' Nov. 13-dikáig nyújtott fegyver-nyugvásnak,
 „ hanem a' *Nafszautól* ki-tsinált módnak-is enge-
 „ delmefek léfznek, és a' magok ott lévő Sergeik-
 „ nek Téli-szállást *Norvégiában* vésznek, és az egész
 „ *Svéd* határból ki-költöznek. „ Továbbá kéri a'
 „ *Dániai*

Dániai Király, hogy ezen két Udvar legyen néki óltalmazó segítségül, ha valamely terhes környül-állások közé szorúlna s. t. Ezen Levélből világosan ki-tettzik, hogy már *Dánia* nints a' *Svéd* ellen: és itt-is ha a' had még továbbra is terjedne, az Oroszok egy nagy segítség-től fosztották meg; a' midőn a' *Svéd* az *Oroszok* ügyét nagyon terhesítheti.

— El-mentenek hát a' Dánusok *Svéd*-ország-ból, még pedig az egész dolog következendő Punktumak alatt esett-meg: 1) Fegyver nyugvás leszén Oktob. 15-dikétől fogva 15-dik Májusig 1789. 2) A' *Svédek* egy nappal előre meg-szálják azon helyeket, mellyeket a' Dánusok meg-szállottanak vala, hogy már ott le-hetsenek akkor, midőn amazok onnan el-költöz-nék. 3) Nov. 13-dikán már egy Dánus katoná se találtassék *Svéd*-országban. 4) A' Betegek szabadon és tellyes nyugodalommal költöztettetsenek ki. 5) Minden faluk és helységek az előbbeni állapotjok-ba állittassanak. s. t. — Itt már a' békesség látható képpen a' lábán-áll; mert már a' *Koppenhágai* ugy nevezett katonaság tér-vissza hazájába, és a' hadi Söld 1-ső Novemberben meg-szünt. — Egy *Angol* Tudósítás-szerint a' *Svéd* hadakazó-hajós-sereg, minden hadi és eleségbéli dolgokkal hatalmason fel-készülve, már Okt. 20-dikán szélnek eresztette va' a' repülő vitorlái a' Tengeren; de minthogy a' tél i³ nyakakon, már tavaszig nem sokat foguak ha-ászni. — Ama Vitéz Tengeri Orosz Vezér *Grák* ha-áros nyavallyában fekszik vala — 's az ujjabb Tu-ósítások azt jelentik, hogy a' más-világra hajóká-ott volna; de még a' *Pétersburgi* Levelekből nem

olvashatjuk, noha ezeknek hihetünk többet ezen dologban.

Elegyes Apróságok.

Hogy Hertzeg *Mavrojéni* (azon hét élű gonosz lelkűséggel biró Oláh-országai vad-alma Kormányzó) a' maga pénzét és felkelhető vagyonkáit takarítja ki Oláh-országból — azt minden Tudósítások bizonyítják — de már látsunk rólla egy szóról szóra ide iktatott bizonytalanságot-is:

„ A' mostani háborúnak elején fokot emlegették a' hirtelő Levelek *Mavrojénit*, Oláh-orzágnak Hertzegét, és fokot irtanak az ő vadságáról és kegyetlen indulattjáról, mellyel vífeltetik vala mind azokhoz, a' kik a' Török névnek ellenségi. — Jó ideig azután semmi hire nem vólt; most ujjonnan megjelenik, és pedig a' tsata-piatzon; de alig ha többé világosságra fog jöni. Mert egy Erdély-orzági Tudósítás-szerint ezen folyó hónapnak elején G. F. M. L. Gróf *Splényi* az ő Vitéz és győzedelmes Magyar Seregével, és *Románzov* az Orosz hadi-néppel, elébb léptetett egész Bukurestíig az Oláh Hertzegnek lakó helyéig, a' hol-is *Mavrojénit* és a' *Tatár-Khánt* minden Népével edgyütt a' mi edgyesült Sergeink megtámogták és szerentséfen meg-is verték. Maga *Mavrojéni* Hertzeg Bukuresti Palotájának hátot fordított, mellyet-is a' győzők azonnal meg-szállottanak. Hová ment légyen *Mavrojéni*? azt valósággal nem tudjuk, valamint-hogy a' többi környül-állásoknak és apróbb történeteknek-is bővebb le-írását nem vettük. — Egy *Zemlin* tájékaról érkezett hir azt említi, hogy ezen

ezen folyó hónapnak 8-dikán Belgrádból nagy számú Törökség által jöven, a' mi Sergünkre ütött, és nem húzta magát visszsa elébb, míg a' Lovaság nagy erővel közibe nem vágott volna. A' mi el-esetteinknek számát a' hir az hiszemen fellyül teszi.

Egy bizonyos Levélből olvassuk; hogy Bétsben a' Papi-rendnek külső maga-viselése eránt olly parantsolat adatott volna, melynek ereje-szerint nem léssen ennek-utánna szabad ezeknek Kerek-kalapot, fejér-salavárit 's más olly öltözetet viselni, mely a' külső Polgári öltözetel meg-edgyezvén, őket is azokkal meg-edgyeztetni láttatik; hanem Sz. hivataljokhoz illő köntösben kényszerítettnek mindenütt és mindenkor járni. — Eddig nem is mindenkor esmertük mindenik a' Bétsi Papot a' Kelnertől — ha meg-kell vallanunk.

Páris. A' Pruszszus Királynak Testvére Hertz. Heinrich egy Oels nevű Grófnak álorzája alatt Párisba meg-érkezett; és ezen hónapnak második napján a' Királyi Udvarban meg-jelenék. — (talán ő Hertzegsége-is edgyütt akar a' békecséget munkálódni kívánó Követekkel foglalatoskodni) — Pétersburgban Oktob. 18-dikán már olly nagy hó vólt, hogy alig járhatnak vala miatta. — Orosz Grál Szóltikov, egy Húzfár Regimentet állitt-fel. — Az Oroszok 15-ezer Tábori-szekereket kérnek vala a' Lengyelektől, és azt; hogy az Orosz Seregnek edgyik része a' télen benntelelhesen Lengyel-országban. Ezen kérését az Orosz Udvarnak fel-olvasák 24-dik Okt. az Országgyűlésében, mely, azon-kivül, hogy nagy lármát okozott légyen, leg-ottan tudtára adák az Orosz Kö-

vetnek, hogy nekik a' veszedelmes volna, hogy az Orosz Sergek az ő határjaikban benn - teleljenek, a' Törökökre nézve, kik ezekre bé - üthetnének és az ő földjeken pusztítanának; azért módot találjon benne, hogy a' kik már ott benn vagynak - is minél hamarább ki - takaradjanak onnan, és e' tellyességgel meg - nem engedtetik: szekeret pedig nem adnak; mert nekik - is kell. A' Lengyeleknek ottan ottan bajoskodások vagyon a' benn és a' határ - széleken fekvő Orosz Sergekkel — azonban az egész Nap - keleti háború Téli - szállásba száll — 's a' békeférségről való alkúdozások — a' Pólgári - tárfaságbeli ügyes bajos dolgok útoznak a' hóban — Posta lovakon — megválnak mit szül a' jövő esztendő!

Bétsben ugy meg - szaparodott a' Kóldús, hogy alig megyen egy betsületes köntösben öltözött ember 3 — 4 lépést — már kettő - is követi — 's el - nem marad addig, míg *Itten'* nevében vagy nem ad neki az ember, vagy ölzve nem szidja. A' mi szegény Parasztunk — há utolsó szükségre jut, tsak a' minden - napi ételéért - is kélz egész nap dolgozni, — itt fel - porozott parokával — és Sejem palástal kéri inkább az alamisnát, mint - sem szokások ellen dogra vetemedjenek; noha a' nyilván való kódulás meg - vagyon tiltva. — Egy Ujságot el - halgatak — nem ollyon, hogy kedveskedhesek vele Hazámnak — nem - is egészízen Ujság; mert mikor egyszer befellegzik — első annak a' vége.

Itten következik a' Pruszfzus Király Magyarázásának beféjzése a' Lengyelek és Oroszok között projektált szövetekezés iránt. — „ Ha másodszor ezen szövete-

vetkezés a' közönséges ellenség ellen vagyon intézve, és ezen név alatt a' Török *Porta* értődik, a' Király a' Lengyelekhez való barátságából ezt adja eleikbe: hogy, mivel a' fényes *Porta* a' *Kárlovitz* Békefséget mindég szentül megtartotta, 's egyfzersmind, a' mostani háborúnak alkalmosságával, a' Lengyel Közönségnek tartományait mindenképpen kimillette, szükséges-képpen leg-veszedelmesebb következtetések eredhetnek abból mind a' Lengyel Közönségnek tartományaira, mind pedig a' véle határos ö Felsőge tartományaira, ha a' Lengyel Nép olyan szövetségre áll, mely a' Portának okot adna arra, hogy Lengyel-országban ellenséget jelje, és az ö hadi Seregével, mely minden hadi regulához izokatlan, az Országot béborítsa. Lengyel-orzágnak minden jó és megvilágosodott Polgára könnyen felérheti eszével, melly nehéz vagy inkább lehetetlen legyen a' Hazát olly közel-való, olly rettentő és szereztsés ellenség ellen óltalmazni. 'S egyfzersmind által-látni fogja, hogy a' *Porta* ellen indított *Aliántz Projectumnak* mesterei, a' Királyt ugyan az-által, a' Pruzsuzok és Lengyelek közt 1773. végeztetett Traktátumok 6-dik Artikulusának értelme-szerént, Lengyel-ország minden Tartományai eránt lett kezelségétől felizabadítanak, holott az említett Traktátumokban a' Lengyelek és az *Otomániai Porta* közt támadható háboruk nyilván ki-vétettek. Az Oroszok és Lengyelek közt projektált szövetség az Országot kétség kívül minden tizél és szükség nélkül az ö jobb szomszédinak edgyikkével, de egyfzersmind leg-veszedelmesebb ellenséggel

nyilvánosságos háboruba elegyitheti. Ezen szövetség az Országot a' segittségtől és a' Király kezeségétől (*Garantie*) meg-fosztaná, a' helyett, hogy jobbat és hasznosabbat adna. A' Király az illy rendkívül való szövetségnek projektumát nem egy könnyen nézheti, mivel nem csak Lengyel országot, hanem még az ő maga Lengyel-országgal határos Tartományait nagy veszedelemmel fenyegeti: a' hadi-gyúladáft szükséges-képpen tovább el-terjeszteni és egy közönséges háborut okozna. A' Király ugyan nem ellenzi, hogy az Ország-hadi-népét szaporittya, és Hadi-erejét tekintetre méltó lábra állittattya: de a' jó Lengyel Hazafiaknak meg-fontólniok adja, ha vallyon a' mostani környül-állásokban a' Lengyel fegyveres Népe szaporításával nem élhetnének-é, oly módon vizsgálja, hogy az Országot akarattyak ellen-is háboruba elegyítsék, a' melly őket semmi-képpen nem illeti, és így ártalmas következtéseket hozhatna magával. A' Király magának azzal a' reménységgel kedvez, hogy ő Felsége a' Lengyelek Királya, és a' mostani Ország-gyűlésén öszve-gyülekezett Rendjei az Orzágnak jól meg-fogják gondolni azt, a' mit ő Felsége igaz barátságból, javára és közönséges hasznára a' kettős, egy tartós és az örökké való szövetségnek meg-bonthatatlan kötésefe egymással öszve-szerkértetett Országoknak, itten eleikbe terjesztett vala. Reményli egyfzersmind, hogy ő Felsége az Orosz Tsászárné ezen illendő és a' Lengyel Népnak igaz javára alkalmaztatott indító okokat helyben fogja hagyni, és ezen okból bizodalommal el-várja, hogy mind a' két rész illy szükségtelen,

de Lengyel-országnek mindenkor veszedelmes szövetség-
 tségtől el-fog állni. Ha mindazáltal, minden vára-
 kozás ellen, ezen szövetség kötésével még-is előbb-
 re lépnének, a' Király hasonlóképpen ajánlja az Or-
 szágnak szövetségét és azon Traktátumok meg-újji-
 tását, mellyek Pruszszia és Lengyel-ország közt fenn-
 állanak. Hiszem ő Felsége szintén olly jól mint más
 Hatalom az ő minden ügyekben kezes lehet, és
 a' mi csak ki-telhetik tőle azon lefesz, hogy a' Ne-
 mes Lengyel-nép minden idegen szorongatástól öriz-
 tetsék, és fő-képpen a' fényes Portának ellenes
 meg-támadása ellen, ha csak az ő Tanácsát követ-
 ni akarja. Ha mindazáltal minden reménység ellen,
 mind ezekre a' gondolkozásokra és barátságos aján-
 lásokra nem figyelmeznének, a' Király az említett
 szövetség-kötésnek projektumát annyiba tartaná,
 mintegy ő Felsége ellen intézett méltóságos, mely
 által az Országot a' Törökkel nyilvános háboru-
 ban elegyittenék, és ennek el-kérülhetetlen követke-
 zése miatt nem csak a' Lengyel, hanem a' Pruszsziai
 Tartományokat-is az ő bé-tsapásainak és ellenséges ke-
 deseinek prédául adnák. Ő Felsége ez által kezde-
 rítettnek olly rendelkezéseket tenni, a' mellyeket az
 okofság és tulajdon maga meg-tartása tanácslana,
 hogy elejét vegye azon végeknek, a' mellyek mind
 a' két részbeli Tartományoknak veszedelmek. E-
 zen nem reménylhető esetben ő Felsége az igaz Len-
 gyel-hazafiakat hívja, hogy véle edgyesüljenek és
 bölts közönséges rendelkezések által a' nagy nyomorú-
 ságokat el-hárítsák, a' mellyek Hazájokat fenye-
 getik. Így bizodalommal várhatják, hogy ő Fel-
 sége a' szükséges segítségét meg-adja, hogy Lengyel-
 orzágnak az ő függetlenségét, szabadságát és bá-
 torságát fenn-tarthassák. *Varsóban, 12-dik Oktob.*
1788. L. Buchholtz. A' Pruszszia Király' ő Felsé-
gének rend-kivül való Követje.